Drie imperfecte, soms sukkelige momenten uit de praktijk

In de dagelijkse onderwijspraktijk ontstaan vaak onverwachte, imperfecte momenten: situaties die niet zijn gepland en soms zelfs een beetje sukkelig verlopen. Deze drie voorbeelden laten zien hoe alledaagse situaties, keuzes en soms zelfs vergissingen uitgroeien tot betekenisvolle leermomenten.

1 Smurfensnot

Tim struikelt over lettercombinaties met een s, zoals *school* en *smaak*. De leerkracht adviseert Tims ouders om hem aan te melden bij een logopedist. Maar de wachttijd is tien maanden. Gelukkig is Tims vader inventief: strips over de smurfen bieden genoeg aanknopingspunten: de smurfenschool, de skismurf en smurfensnot. Samen lezen, praten en oefenen ze. Na zes maanden heeft Tim geen logopedist meer nodig. De ontwikkelingswinst zit in vele korte samenleesmomenten én in een leerkracht die Tims vader steunt in wat hij zelf 'een sukkelige oplossing' noemt. Ook een smurfenstrip hoort bij de pedagogische basis.

© Shutterstock/okanakgul

2 Glibberen leer je van ijs

Op een winterochtend is het schoolplein veranderd in een gladde ijsbaan. De kinderen ontdekken dat je kunt glijden als je kleine stapjes zet, dat je sneller gaat met een aanloop en dat je beter in balans blijft als je je armen spreidt. Ze lachen, vallen, staan op en proberen opnieuw. De leerkracht ziet motoriek, durf, zelfvertrouwen en samenwerking in actie. Het ijs leert de kinderen over evenwicht, natuurkunde en het verkennen van grenzen. Soms ligt je beste onderwijspartner gewoon naast de deur, letterlijk onder je voeten. Zo ontstaat een belangrijke ontwikkelingskans door een stukje ijs en een leerkracht die het ijs rustig zijn werk laat doen. Ook een stuk ijs hoort bij de pedagogische basis.

3 Het raadsel van de gootsteenrozet

Elke week is er een vreemde-voorwerpenkring in de klas. Een kind neemt dan iets van huis mee waarvan niemand in de klas weet wat het is. Adri heeft een klein metalen rondje met gaatjes gevonden in de rommella. "Misschien is het een muntje of een onderdeel van een ruimteschip?" De kinderen verzinnen samen wilde, slimme en soms hilarische functies voor het object. Aan het einde van de schooldag vergeet de leerkracht om terug te komen op de echte functie van het voorwerp: een gootsteenrozet.
Adri neemt de rozet mee naar huis en samen met haar vader bedenkt ze nóg meer functies: een kralenstempel, een hoedje voor de pop, je kunt erop fluiten, je kunt er géén soep mee eten… De volgende dag deelt zij haar thuisontdekkingen. Het object wordt een bron van taal, creativiteit, techniek, lol en gesprek. 's Middags willen andere kinderen de rozet óók mee naar huis nemen. Zo ontstaat een belangrijke ontwikkelingskans door een vergeten dagafsluiting en ouders die zonder protocol of afspraken de waarde van niet-weten herkennen en benutten. Ook deze uit de hand gelopen activiteit hoort bij de pedagogische basis.

Laat alledaagse situaties uitgroeien tot betekenisvolle momenten